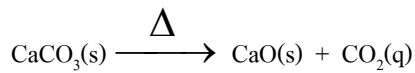
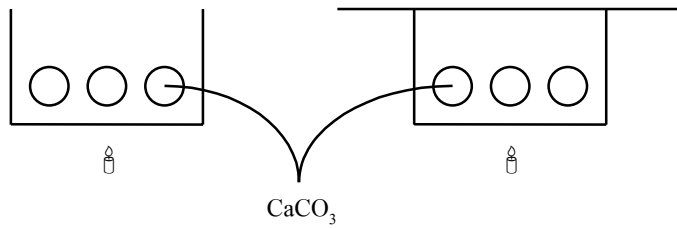
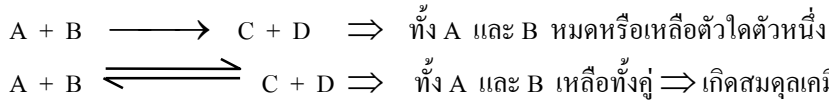
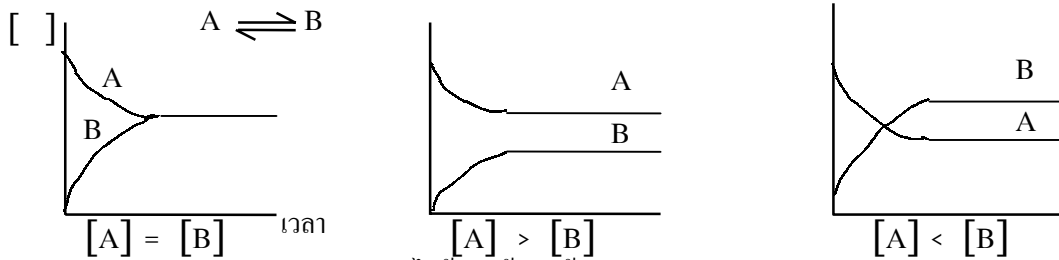

สมดุลเคมี

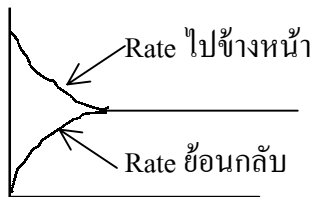

คุณสมบัติของสมดุลเคมี

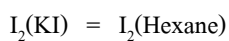
1. เกิดในระบบปิด
2. สมดุลไดนามิก
3. ยังมีสารตั้งต้นเหลืออยู่
4. สมบัติของระบบคงที่
5. ความเข้มข้นของระบบมีค่าคงที่

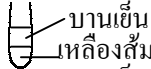
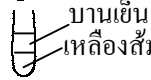

6. อัตราการเกิดปฏิกิริยาไปข้างหน้า = ย้อนกลับ

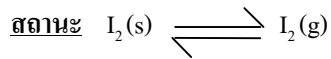

7. ระบบสามารถเข้าสู่สมดุลได้ ไม่ว่าจะเริ่มต้นจากไปข้างหน้า หรือย้อนกลับ

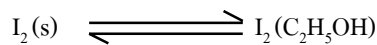
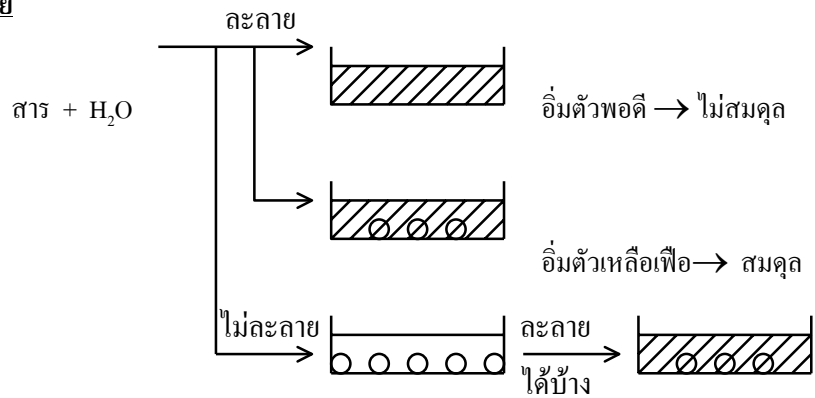
1. $I_2 + KI \longrightarrow$ สีเหลืองส้ม
2. $I_2 + He x \longrightarrow$ สีบานเย็น
3. $(ก) + He x \longrightarrow$ บานเย็น เหลืองส้ม
4. $(ข) + KI \longrightarrow$ บานเย็น เหลืองส้ม

8. เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ผันกลับได้ _____ การเปลี่ยนไปข้างหน้า
 _____ การเปลี่ยนย้อนกลับ
- สถานะ
  - การละลาย
  - ปฏิกิริยาเคมี

1. เกิดในระบบปิด
2. ไอสีม่วงเข้มคงที่
3. มีเกล็ดเกิดรอบขวด

การละลาย

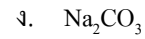
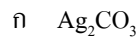

เมื่อมีการเติมไอโอดีนกับมันตรังสีลงไป

1. มีกัมมันตรังสีเกิดขึ้นในสารละลาย
2. ความเข้มข้นของสารละลายคงที่
3. ปริมาณเกล็ดรวมมีมวลเท่ากับปริมาณ I_2 ทั้งหมด

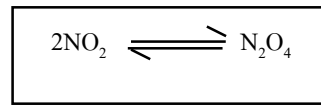
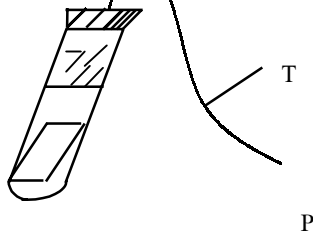
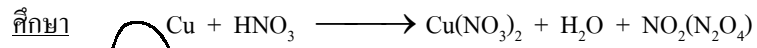
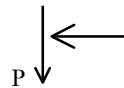
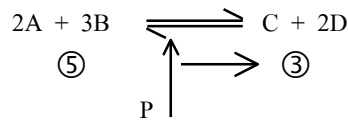

โจทย์ 20.1 ในสมดุลของสารละลายอิ่มตัว Ag_2CO_3 จะเป็นอย่างไร เมื่อเติม

2. ความดัน $P = \frac{\Sigma F}{A} \propto \text{โมเลกุล} \propto \text{โมล}$

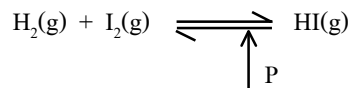
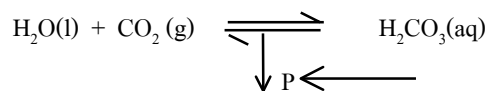
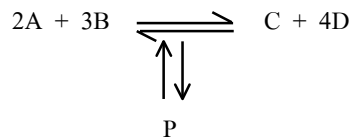
$P \propto \text{โมล}$

สีน้ำตาลแดง   ไม่มีสี

เมื่อเพิ่มความดัน $\Rightarrow$ _____

เมื่อลดความดัน $\Rightarrow$ _____

3. อุณหภูมิ

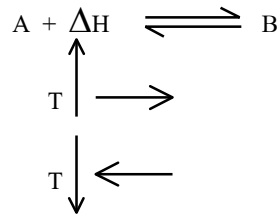
ดูดความร้อน

$$A + \Delta H = B$$

$$A = B - \Delta H$$

$$A = B \quad \Delta H = \oplus$$

จับแล้วเย็น T ลดลง

 ΔH ลดลง

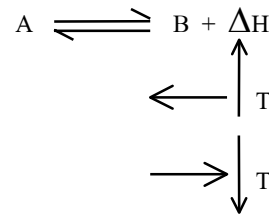
คายความร้อน

$$A = B + \Delta H$$

$$A - \Delta H = B$$

$$A = B \quad \Delta H = \ominus$$

จับแล้วร้อน T สูงขึ้น

 ΔH เกิดขึ้นโจทย์ 21 ปฏิกริยา $N_2O_4 = NO_2$ ดูดหรือคาย

โจทย์ 22 ปฏิกริยา $SO_2 + O_2 = SO_3$ $\Delta H = -120$ ถ้ารบกวนด้วยสิ่งต่อไปนี้จะเป็นอย่างไรก. เพิ่ม SO_2 ข. ลด O_2

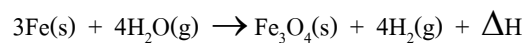
ค. เพิ่ม P

ง. ลด T

จ. เดิม Cat

ฉ. เดิม Ne

ช. เดิม NO

โจทย์ 23 เมื่อผ่านไอน้ำไปบนเหล็กจะได้ออกไซด์ของเหล็กซึ่งเหล็กมีเลขออกซิเดชัน + 8/3 กับก๊าซ H_2 พบว่ามีความร้อนเกิดขึ้น ถ้าต้องการ H_2 มากควรทำอย่างไร

1. ลด T

2. เพิ่ม $H_2O(g)$

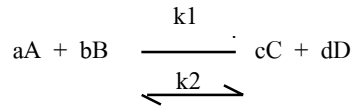
3. P ไม่มีผล

โจทย์ 24 ปฏิกริยา $aA + bB = cC$ เมื่อ P คงที่ถ้าลด T ปริมาณของ C จะเพิ่มขึ้น แต่ถ้า T คงที่เมื่อเพิ่ม P ปริมาณของ C จะลดลง จากข้อมูล

ก. ชนิดของปฏิกริยา คาย

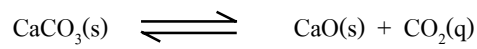
ข. ความสัมพันธ์ของ a, b, c $a + b < c$

การหาค่าคงที่ของสมดุล

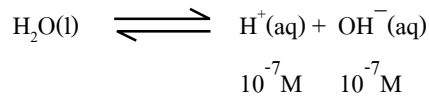

$$K_{eq} \begin{cases} \rightarrow K_c = \frac{[C]^c [D]^d}{[A]^a [B]^b} \\ \rightarrow K_p = \frac{P_C^c \cdot P_D^d}{P_A^a \cdot P_B^b} \end{cases}$$

$$K_p = K_c(RT)^{\Delta n}$$

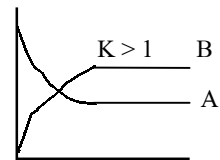
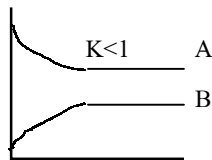
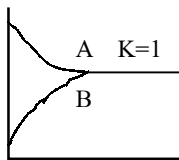

$$K_{eq} = [CO_2]$$

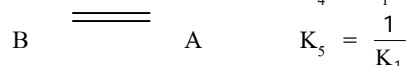
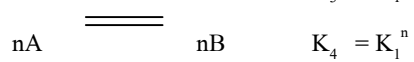
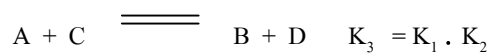
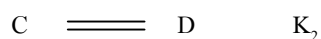
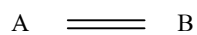

$$K_{eq} = [H^+][OH^-] = 10^{-14} = K_w$$

ข้อสังเกตเกี่ยวกับค่า K

1. บอกปริมาณของผลิตภัณฑ์มากเท่าใด
2. บอกปฏิกิริยาไปข้างหน้ามากเท่าใด
3. มิได้บอกค่า Rate
4. ค่า K ขึ้นกับอุณหภูมิเท่านั้น
5. ค่า K อาจมีหน่วยหรือไม่ก็ได้
6. สมการบวกกัน ค่า K คูณกัน
7. ถ้าคูณสมการ ค่า K เป็นเลขยกกำลัง
8. ถ้ากลับสมการ ค่า K เป็นส่วนกลับ

โจทย์ 25

จงหาความสัมพันธ์ของค่า K

$$\begin{aligned}
 1. \quad 2A + B &= C + E & K_1 \\
 E + 2B &= 3D & K_2 \\
 2A + 3B &= C + 3D & K_3 \\
 K_3 &= K_1 \cdot K_2
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 2. \quad 3A + B &= C + 2E & K_1 \\
 2A + D &= 3B + 4E & K_2 \\
 4A + 5B &= 2C + D & K_3
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 3. \quad 2A + 3B &= C + 3D & K_1 \\
 D + 2B &= 2E & K_2 \\
 4A + 6E &= 2C + 9D & K_3
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 4. \quad A + 2B &= 2C + X & K_1 \\
 D &= \frac{3}{2} + BK_2 \\
 6C + 2D &= 3A + 8B & K_3
 \end{aligned}$$

โจทย์ 26

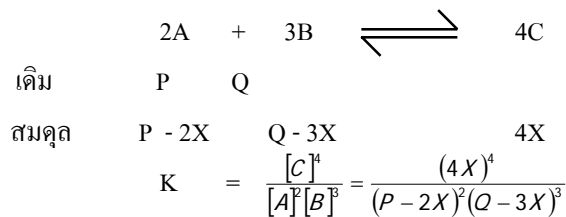
จงบอกความสัมพันธ์ของอุณหภูมิและค่า K

อุณหภูมิ	ค่า K
T_1	X
T_2	Y
T_3	Z

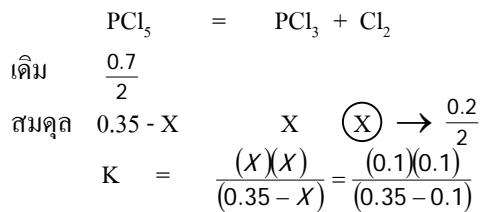
ก. ปฏิกิริยาคูดความร้อน ถ้า $T_1 > T_2 > T_3 \Rightarrow X > Y > Z$ ข. ปฏิกิริยาคายความร้อน $\Rightarrow X < Y < Z$

หลักการคำนวณเกี่ยวกับสมดุล

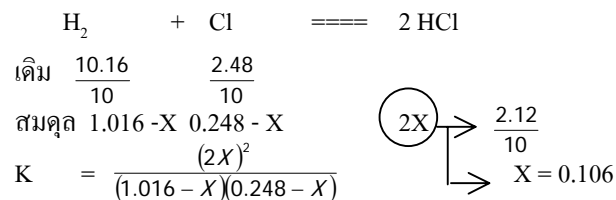
1. เขียนสมการพร้อมทั้งดุลสมการ
2. เขียนของเดิม (ต้องเป็น โมลต่อลิตรเสมอ)
3. เขียนสมดุล
4. เขียนค่า K
5. แทนค่า K

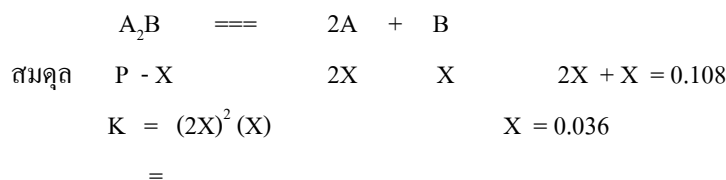
โจทย์ 27 เมื่อเผา PCl_5 0.7 mol ในภาชนะ 2 ลิตร พบว่ามีก๊าซ Cl_2 เกิดขึ้น 0.2 mol ที่ 25°C จงหาค่าคงที่สมดุล

โจทย์ 28 ปฏิกริยา $\text{H}_2 + \text{Cl}_2 = \text{HCl}$ ในภาชนะ 10 ลิตร พบว่าเริ่มต้น H_2 10.16 mol Cl_2 2.48 mol จะมี HCl 2.12 mol ที่สมดุล จงหาค่าคงที่ของสมดุล

โจทย์ 29 ปฏิกริยา $\text{A}_2\text{B}(\text{s}) = 2\text{A}(\text{g}) + \text{B}(\text{g})$ พบว่าเมื่อนำ A_2B ใส่ในขวดพบว่ามีก๊าซเกิดขึ้นทั้งหมดที่สมดุล 0.108 บรรยากาศ จงหาค่าคงที่ของสมดุล

โจทย์ 30 เมื่อใช้ HI 2 mol พบว่าสลายตัวที่สมดุล 20% จงหาค่าคงที่ของสมดุลในภาชนะ 2 ลิตร

โจทย์ 31 เมื่อใช้ H_2 และ I_2 อย่างละ 2 โมล รวมกันเกิด HI จะมีก๊าซ HI เท่าใด ใน ภาชนะ 2 ลิตร
เมื่อค่าคงที่ของสมดุล = 0.81

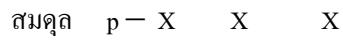
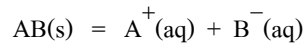
โจทย์ 32 ปฏิกิริยา $A+B=C$ $K = 5 \times 10^{10}$ ถ้านำ C มา 0.4 โมล ใส่ในภาชนะ 2 ลิตร เมื่อถึงสมดุลจะมีสาร A เท่าใด

$$\begin{aligned} \text{สมดุล} \quad C &= A + B & K &= \frac{1}{5 \times 10^{10}} \\ \frac{0.4}{2} - X & \quad X \quad X & & \\ \frac{1}{5 \times 10^{10}} &= \frac{(X)(X)}{(0.2 - X)} \end{aligned}$$

โจทย์ 33 ปฏิกิริยา $A = B + C$ ถ้าใช้ A 1 โมล พบว่ามีสมดุลแตกตัวได้ 50% ถ้าต้องการให้แตกตัว 40% จะต้องใช้ A กี่โมล

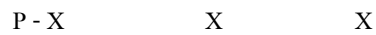
$$\begin{aligned} A &= B + C \\ \text{สมดุล} \quad 1 - X & \quad X \quad X \quad \text{เมื่อ } X = \frac{50}{100} \times 1 = 0.5 \\ K &= \frac{(X)(X)}{(1 - X)} = 0.5 \\ A &= B + C \\ \text{สมดุล} \quad P - Y & \quad Y \quad Y \quad \text{เมื่อ } Y = \frac{40}{100} \times P = 0.4P \\ 0.5 &= \frac{(Y)(Y)}{(P - Y)} \Rightarrow P = \end{aligned}$$

สมดุลของเกลือที่ละลายได้น้อย

$$K_{sp} = [A^+][B^-]$$

โจทย์ 34 จงหาค่า K ของการละลาย $BaSO_4$ ซึ่งมีความสามารถในการละลาย 0.466 กรัมใน 500 cm^3

โจทย์ 35 จงหาค่า K ของ PbI_2 เมื่อละลายได้ $2 \times 10^{-4} \text{ M}$

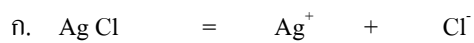

โจทย์ 36 เมื่อให้ $AgCl$ ละลายใน $AgNO_3$ 0.001 M $K = 1 \times 10^{-10}$

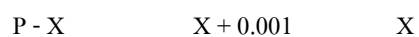
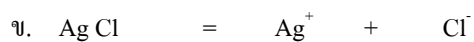
จงหา ก. ละลายเท่าใดในน้ำ

ข. ละลายเท่าใดใน $AgNO_3$

ค. ละลายได้เป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับน้ำ

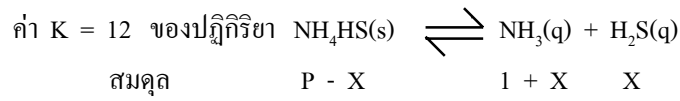
$$1 \times 10^{-10} = (X)(X) \Rightarrow X = 1 \times 10^{-5}$$

$$1 \times 10^{-10} = (X + 0.001)(X) \Rightarrow X = 10^{-7}$$

ค. ละลายได้น้อยกว่าในน้ำ

โจทย์ 37 เมื่อใส่ NH_4HS ในขวดที่มี NH_3 อยู่แล้ว 1 atm จะมี NH_3 เท่าใดที่สมดุล

โจทย์ 38 ปฏิกิริยา $\text{SO}_2 + \text{NO}_2 \rightleftharpoons \text{SO}_3 + \text{NO}$ พบว่าที่สมดุล มี SO_2 0.2 NO_2 0.6 SO_3 0.3 NO 0.8 โมล จะต้องเติม SO_2 กี่โมลจึงจะทำให้ SO_3 เป็น 2 เท่า

